

Družinski tednik

ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

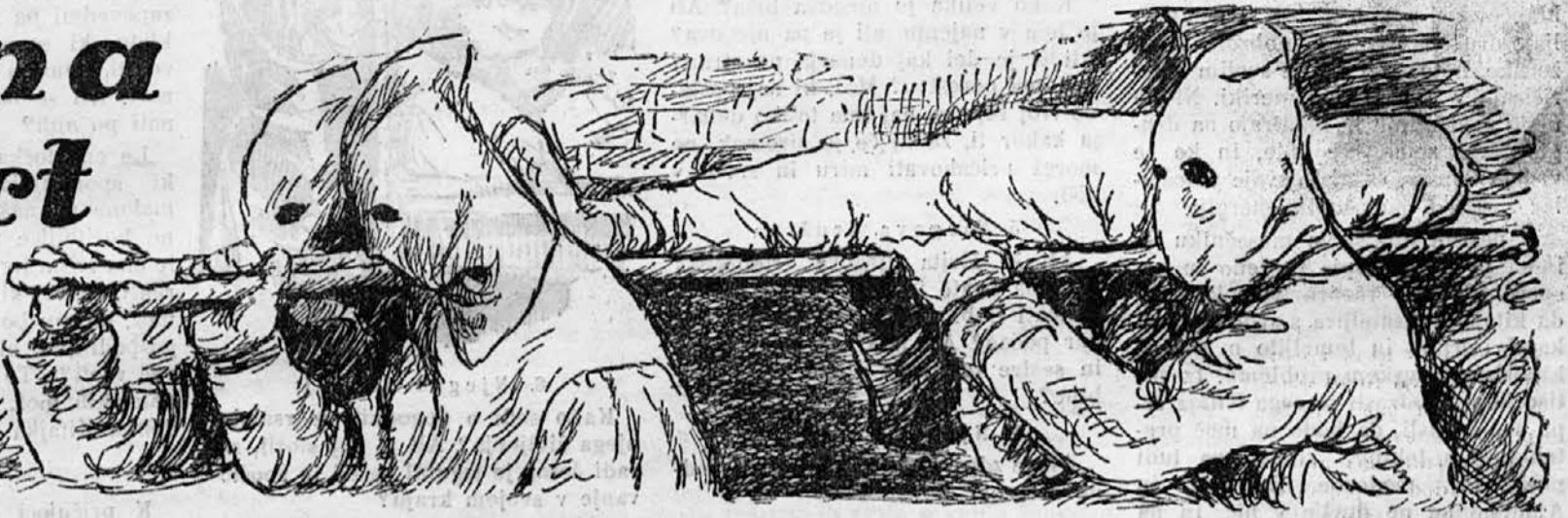
Cena 2 Din
Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrseva (Dunajska) cesta 29/I. Poštni predal št. 345. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393

Ljubljana, 15. februarja 1934

Naročnina za četrt leta 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. V Italiji za vse leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki in povsod drugod 2 dolarja

Štev. 7.
Leto VI

Črna smrt

Ne mine skoraj teden, da ne bi čitali o slučajih kuge ali kolere v daljnih orientalskih deželah. Hvala Bogu, pri nas v Evropi jih skoraj ni več; zasluga za to gre velikemu napredku zdravniške vede in zboljšanju higiene in socialnih razmer. Toda še pred 100 leti je bila slika čisto drugačna; celo v Nemčiji, ki je bila v zdravništvu med prvimi, so takrat ljudje kar v trumah umirali.

Odkod je prišla strahovita kolera, ki je pred 100 leti pustošila po Srednji Evropi? Z vhoda, iz Rusije. Kakor temna senca se je splazila čez mejo in grabila mesto za mestom — pred njo je pa hitel paničen strah pred epidemijo: 3000 mrtvih v petih dneh, 4000 obolelih, takisto smrti zapisanih...

Med tem ko so se v Nemčiji še zanašali, da se bo ustavila v vzhodnih deželah, je pa že vdrla v Avstrijo: neki tihotapec, ki je ponoči preplaval obmejno reko, jo je baje prinesel s seboj.

29. avgusta 1831 so javili iz Charlottenburga pri Berlinu o prvem smrtnem primeru. Toda vrhovni zdravstveni urad je hitel zagotavljati, da se v prestolnici sami boleznini bati. Vzlic temu je dal ustaviti vso plovo po rekah in jezerih okoli mesta; zakaj da je kolera nalezljiva, so že takrat vedeli. Tudi po mestu so ustavili promet in blokirali hiše; komur je hotel pismonoša izročiti pismo, ga je moral vzeti skozi špranjo priprtih vrat z železno pinceto ali pa s kleščami...

Posebno strogo so zdravniki pazili na charlottenburški grad, kjer je imel prestolnico pruski kralj. Odkar so v Charlottenburgu odkrili prvi smrtni slučaj kolere, so grad vsak dan dvakrat od zunaj in znotraj pomazali s klorovim apnom, z žvepleno kislino in vonjavim octom. Tri sto mož pehote je moralo noč in dan paziti na to, da ni noben nepoklican gost mogel v grad. Vsak papir, vsako pismo za kralja so prelučnjali in ga izpostavljali klorovim param. Mislili so, da bodo pare tako laglje prodrle v papir in ga razkužile...

Razkuževali so pa tudi ljudi. Vsak minister, ki je hotel h kralju, vsak poslanik in diplomat, da celo duhovniki so morali v posebni sobi odložiti vso obleko do zadnjega kosa; nato so sedli na pleten stol, pod katerim so

se na špirtovem gorilniku pražila vonjava zelišča. Pet minut nato so se morali ogrniti v plašč iz povoščenega platna in šele potem so smeli pred kralja.

7. novembra je kolera v Berlinu ponehala. V nekaj mesecih je bila pobrala več tisoč ljudi, toda po deželi je divjala še huje. Zdravniki so

junkturo. Mizarji so priporočali posebne stole in kadi za kolero, ščetarji kolerske ščetke, čevljarji pa posebne vložke proti koleri. Dobro so služili tudi izdelovalci povoščenega platna; nikoli prej ne, pozneje niso ljudje kupovali toliko tega platna kakor leta 1831. Ker se ljudje niso upali hoditi v gledališča, so gledališki

Zgoraj:
Kuga na plesu
(Po sliki A. Rethela)

Na desni:
Karantenske barake za kolerske epidemije leta 1860.

ravnatelji razglašali v časnikih in na lepkih po ulicah, da ne razkužujejo vsak dan samo svojih dvoran, odrov in dekoracij, temveč tudi igralce same. In praznoverje in mazaštvo je med prestrašenimi ljudmi cvetelo kakor še nikoli.

Kuga leta 1680

Izvečki iz raznih kronik

11. oktobra. Na drugem bregu Rena ljudje kar cepajo po tleh, tožijo, da jih udje bole, mnogi pa tudi umro. Vzlic temu bolezen menda ni nalezljiva. Zdravniki pravijo, da se je najbrže razširila zaradi velike vročine, ki smo jo imeli lansko poletje...

12. oktobra. V Draždanih so pred tremi tedni našli 300 mrtličev, naslednja dva tedna pa samo še 240 do 244, tako da upamo, da nas bo ljubi Bog nehal tepsti s to strašno šibo.

20. oktobra. V našem mestu se nam slaba godi in divja črna smrt še zmerom z nezmanjšano silo. Prejšnji teden jih je umrlo 210. Razen tega pripovedujejo ljudje, da so zadnjih pet noči po vrsti videli strah, namreč mrtvaški voz z belim konjem, zraven sta pa šla dva moža s svetiljkami, to je bilo ravno takrat, ko so mrtličje peljali iz mesta...

14. novembra. Pri nas kuga hvala Bogu že ponehava. Pred tremi tedni je umrlo 255 ljudi, pred 14 dnevi 184, ta teden pa samo 119. Počasi se že obrača na boljše, tako imamo spet službo božjo kakor poprej, tudi ni noben duhovnik več umrl na prižnici in živež je postal cenejši. Tudi živina ne poginja več ne psi ne mačke, še mnogo manj pa kokoši. Iz tega sklepamo, da zrak ni več okužen temveč zdrav.

Moderna Kitajka si išče moža...

Kitaj, neizmerni Kitaj, ki je tako dolgo spal, se je prebudil. In odkar je prebujen, si je neprestano v laseh z ostalim svetom, predvsem z Evropo in Ameriko. Može v bojih, revolucijah, trgovinskih pogodbah. Pa tudi Kitajke ne drže križem rok, nič več ne marajo slišati o ponižnosti in hlapčevstvu svojih mater in ustanavljajo društva, časnike in obzornike za ženske, hoteč biti enake svojim tovarišicam v Evropi in Ameriki. Ni jih malo med njimi, ki študirajo na drugi strani zemeljske oble, in ko se vrnejo domov, vzgajajo svoje »zaostale« sestre k ponosu in energiji.

V nekem kitajskem mesečniku — imenuje se »Časopis za ženo in gospodinjstvo« — razpravlja neka mlada kitajska pisateljica s svojimi bralkami izčrpno in temeljito o starem kitajskem ženskem problemu. Iz vse tisočletne modrosti starega Kitaja črpa svoje misli, da bodo na moč pretehtane in tehtne; zraven pa tudi pridobitev moderne Evrope in Američanke ne devlje v nič. In na koncu svojega članka zbere svoje misli in predloge v tale moderni ženski dekalog:

Kaj je važno za žensko, ki si išče moža? Tole:

1. Zunanost in znanje

Ce je dekle lepo in zalo, naj si poišče moža z dobro vzgojo in lepo zunanostjo; močno, veliko dekle naj si izbere orjaka za moža. Takšni pari bodo zmerom živeli mirno in srečno. Če se pa lepa in dobro vzgojena ženska odloči za bedaka, ali grda in slabo vzgojena za moža iz dobre rodbine, ne bosta nikoli srečna. Možja je treba pretehtati po duhovnih in moralnih lastnostih, da bosta drug z drugim harmonirala.

2. Starost

Najlepša starost za možitev je med dvajsetim in triindvajsetim letom. Poišči si moža, ki ne bo prestar, pa tudi ne premlad. Najboljše je, če ima dve ali tri leta več od tebe.

3. Služba

Ali ima tvoj bodoči mož takšno službo, da je neodvisen od ljudi? Kakšne vrste je njegovo delo? Ali se lahko preživi brez pomoči svojih staršev?

4. Imetje

Kako velika je njegova hiša? Ali jo ima v najemu, ali je pa njegova? Ali si je del kaj denarja na stran? Ali ima posestvo? Mož, ki naj postane tvoj soprog, naj ima toliko denarja kakor ti, zakaj če je siromak, ne moreš pričakovati miru in sreče v hiši.

5. Njegova družina

Ali še živita njegova roditelja? Ali ima brate in sestre? Ali ga oče in mati ljubita? Ali se vtipkava v vse kar počne? Ali ima rad svoje brate in sestre in druge člane svoje rodbine?

6. Njegovo zdravje

Ali je zdrav? Ali nima katere dedne bolezni?

7. Kako živi

Ali živi razkošno ali preprosto? Kadi? Pije? Kvarta? Koliko zasluži na mesec in kaj napravi z denarjem? Kako ravna s svojimi prijatelji in uslužbenci? Po tem lahko presodiš njegov temperament.

8. Njegov značaj

Kako sodi o dogodkih iz vsakdanjega življenja? Ali je kaj storil, zaradi česar je izgubil ugled in spoštovanje v svojem kraju?

9. Njegovi nameni

Kako sodi o zakonu? Ali misli, da mu bo ena sama žena lahko opravila gospodinjске posle, ali si jih pa namerava več vzeti?

10. Drugi podatki

Ali ima lep nastop? S kom občuje, itd., itd.

Lahko povprašaj še o drugih rečeh, pri sosedih, z dopisovanjem, ali se pa sama prepričaj na sestankih. Če ti njegova morala ustreza, se lahko poročiš z njim. Potem se ti ni treba bati, da bi se kdaj svojega sklepa kesala. Če se pa poročiš z možem, ki ga ne poznaš — kako ga boš potem ljubila? To naj si vsaka mlada žena dobro premisli. Ne plaši se in poizvedi vse potrebno, preden se odločiš. Le tako boš srečna v življenju.

Ali vidite, kolikšna je razlika med včerajšnjim in današnjim dnevom? Za-

kaj prej niso deklice imele niti te pravice, da bi svoje bodoče može pred zaroko sploh videti smele! Možja sta ji izbrala starša; naj je bil star ali grd ali slabega značaja — če se je oče zanj odločil, ga je morala vzeti. Kako drugače se beró nasveti in predlogi moderne Kitajke! Skoraj prepodrobno, prestvarno za naš okus, iz golega strahu, da ne bi padla nazaj v prejšnje obupne razmere. S svojimi modrimi in strogimi desetimi zapovedmi pa nalaga kitajskemu dekletu, ki se je dalo do zdaj slepo voditi, nemara le preveliko odgovornost. Ali se bo znala in mogla ravnati po njih?

Le ena točka v dolgi vrsti zahtev, ki spominjajo s svojo stvarnostjo malone na naše prosvetljene zapadne boriteljice za ženske pravice — le ena točka torej se nam zdi, kako bi rekli, precej kitajska. »Ali misli tvoj mož, da mu bo ena sama žena lahko gospodinjila, ali pa si jih namerava več vzeti?« Te prastare pravice orientalskih mož, se zdi, se tudi novodobna Kitajka ne upa lotiti...

K pričujoči moderni prozi o Kitajski nam dovolite, drage bralke, nekoliko poezije z Japonske. Ne sicer o zahtevah japonskih deklet nasproti njihovim bodočim soprogom, narobe; pokazati vam hočemo, kako sanjava Japonka opeva svoje čare, kadar išče moža. Takle oglas je izšel pred nekaj tedni v japonskih listih:

»Lepo dekle sem. Moji lasje mi valove po tilniku in me zastirajo ko nežen oblak. Moja postava je gibka ko vrba v vetru. Moj obraz je sladak in blesteč ko srebrni lesket cvetlice. Dovolj imam premoženja, da grem lahko neskrbno in srečno skozi življenje z roko v roki s svojim ljubimcem. Če najdem prikupnega gospoda, umnega, bogatega, izobraženega in lepih šeg in navad, se bom združila z njim za življenje, po smrti bom pa v grobu iz rožnatga marmorja delila z njim večni pokoj.«

Poravnajte naročnino!

kako je Elza plačala šoferju, pogledala naokoli, nato pa izginila v hišo šte. 25.

Stekel je po nizkih stopnicah v pritličje. »Vdova Rennerjeva« je visela posetnica na vratih in zraven zamazana tablica: »Oddaja sob v najem«. O, kako grdo je bilo vse to! Vrata so bila samo priprta in tako je slišal glas svoje žene: »Prosim, pustite me, da trenutek počakam — vsak čas mora priti.« Da vsak čas bo prišel, samo ne tisti, ki ga je tu čakala.

Kratko je pozvonil in stopil mimo gospodinje, ki je prišla odpirat, v siromašen »salon«. Ko ga je žena zagledala, je planila pokoncu.

»Tako,« je suho dejal. »Tukaj te torej dobim.« Njen obraz je bil ves v solzah. »Ali bi mi hotela povedati, po kaj si šla sem?«

»Tebe sem čakala, Franc,« je mehanično odgovorila.

»Kaj? Zdej, ko sem te izpregledal, imaš še poguma, da mi lažeš v obraz? Ko vendar natanko veš, da mora vsak trenutek priti oni drugi? Ali pa stoji nemara tvoja dična Rennerica zunaj na straži in pazi, da mi ne prileti v roke? Ne boj se, nič mu ne bom storil. Prišel sem samo zato, da ti povem, da ti ni bilo treba tega

Banka Baruch

15, Rue Lafayette, PARIS

Odpremilja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vrši vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Holandija: št. 1458-86, Ded. Dienst; Francija: št. 1117-94, Paris; Luksenburg: št. 5967, Luxemburg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Brezimno pismo

Napisal Lindy

Dr. Franc Keller je pobral pismo, ki ga je bil pravkar vrgel v košaro za papir, in ga zravnal.

Ne, da ga njegova mala, sladka ženica vara — ne, saj ni mogoče. Še enkrat je prebral kratki stavek, napisan na najnavadnejšem pisemskem papirju:

»Če se hočete na lastne oči prepričati, da vaš vaša žena vara, stopite drevi ob šestih k Rennerjevim, Rožna ulica št. 25, pritličje. Tam jo boste lahko presenetili. Dober prijatelj.«

Brez podpisa, seveda! Kdo bi tudi imel toliko poguma, da bi se podpisal na tak nesramen zmazek! V drugo je hotel pismo vreči v košaro — in se sam nad seboj razsrditi, da nima toliko poguma. Če bi bilo vendarle res, če so partije bridža, na katere je Elza zadnje čase tolikokrat šla, res zgolj pretveza, da se sestaja s svojim ljubimcem?...

Pri kosilu se mu je zdelo, kakor bi bil poljub njegove žene danes za spoznanje hladnejši.

Ali ne bi bilo najboljšje, da ji kar

odkrito pove, naj se mu izpove? To slepomišenje, ta negotovost in medsebojno nezaupanje — ne, tega ne bo dolgo prenesel.

»Kam pa greš popoldne, srček?« jo je oprezno vprašal. »Spet na bridž?«

»Ne,« je zategnila, kakor v zadregi. »Več nujnih potov imam, pa k modistinji moram...«

Premetena je, je pomislil, zato se ne mara zagovoriti; kako lahko bi jo vjel, če bi čisto določno rekla, tja in tja.

»Ali imaš danes tudi toliko dela?« ga je vprašala. »Ali ne bi šla pote v urad? Sicer ne vem natanko, ob kateri uri naj bi se oglasila...«

Aha, zagotovila bi se rada — fejj, kako grdo!

»Najbrže ne bom ves popoldan v uradu, k nekemu bolniku bom moral na dom.«

»Toda k večerji prideš?«

»Seveda,« je zagodrnjal in se hladneje poslovil kakor po navadi.

Popoldne mu je bilo popolnoma nemogoče, da bi se zbral. Misli so se mu podile po glavi. Trdno je bil odločen odpeljati se ob šestih v to Rožno ulico in na vsak način dognati, kaj je s stvarjo.

Kadar se žena drugičkrat zaljubi v prvega moža...

V Londonu, januarja.

Londonsko sodišče za ločitve zakonov je razpravljalo pred nekaj dnevi o zamotanem slučaju, ki se zdi kakor pripovedka. Če bi si stvar kdo izmislil, bi mu pač nihče ne verjel, zakaj situacije, o katerih je sodišče razpravljalo, so tako neverjetno zamotane, da še sodniku Battesonu niso hotele v glavo. Slučaj ima zelo zanimivo zgodovino.

Kapitan Muray se je pred petimi leti oženil z neko mlado in zelo lepo damo. Spočetka je bil zakon zelo srečen. Šele ko se je pojavil trgovec Bisicker, ki je mladi ženi pričel dvoriti, se je zakonska sreča zamajala. Kapitan je sicer svoji ženi brezmejno zaupal in ji dal v vsakem pogledu svobodo, toda zdaj je vendarle pričel sumiti o ženini zvestobi in je prepovedal gospodu Bisickerju vstop v svojo hišo. Toda posledice te prepovedi so bile povsem drugačne kakor si jih je dobri kapitan želel. Po različnih znakih se je dalo sklepati, da je od tistih dob kapitanova žena obiskovala Bisickerja v njegovem stanovanju, ker ni on smel k njej. Muray se je zategadelj odločil, da bo dal svojo ženo nadzirati po dveh detektivih. In res sta mu že čez nekaj dni prinesla dokaze, da ga žena vara. Pri pričji je zahteval ločitev zakona in predložil dokaze o ženini nezvestobi.

Sicer pa ves ta dokazilni material prav za prav niti potreben ni bil, ker je žena pred sodiščem odkrito priznala, da je varala svojega moža, s čimer je pospešila ločitev. Priznanje ji ni bilo težko, ker je vedela že v naprej, da jo bo čez nekaj tednov gospod Bisicker vzel. S tem bi bila stvar logično in ugodno končana, ker se je prejšnji »trikot« sporazumno razstal.

Tudi Muray sam je kaj kmalu prebolel svojo zakonsko nesrečo in se v drugo zaljubil in poročil.

Toda zdaj se je stvar nepričakovano zasukala. Bisicker je moral za dalj časa odpotovati v tujino, da pregleda svoje podružnice. Razen tega

skrivaj početi; že zdavnaj bi bila lahko prosta, da si mi odkrito povedala, ne pa da greš pljuvati na vse, kar je bilo med nama.

Osuplo ga je pogledala.

»Kaj... ali... saj si vendar ti prišel na sestanek s svojo ljubinko?«

»Kaj naj spet te čenče pomenijo?!« Pokazal ji je brezimno pismo. Brez besed je zasrepela vanj. »Ne... razumem... jaz sem pa... tebe sumila,« je zajecljala, segla v svojo torbico in mu pokazala natanko enako pisanje, ki ga je tudi ona dopoldne dobila; v njem ji je pisal neznanec, da ima njen mož popoldne ob šestih sestanku pri Rennerjevi vdovi.

Trenutek nato sta ležala drug drugemu v objemu, v največje začudenje vrle Rennerice, ki si vsega tega ni znala razlagati.

Ključ k uganki sta našla, ko sta se vrnila domov in odklenila stanovanje: vse je ležalo navzkriž, denar ukraden, dragotin nikjer. Neznani pisec ju je bil izmamil z doma in ju v njuni odsotnosti oplenil.

Elza se je zasmejala med solzami: »Oh, dragi, kaj mi je tega mar — ali ni tudi tebi tako, kakor bi se bila danes v drugo dobila? — Sicer pa, mar nisva zavarovana?...«

je moral še v Indijo po opravih in je kanil ostati dobrega pol leta na potovanju. Gospa Bisickerjeva se prve tedne po moževem odhodu sploh ni pokazala v javnosti, temveč je samedala doma. H koncu ji je pa vendar postalo predolgočasno in je začela hoditi v gledališče.

Nekega večera se je srečala s svojim prvim možem, kapitanom Murayem, ki je bil slučajno v gledališču, ker je bila njegova žena pred nekaj dnevi odpotovala v Liverpool k staršem. Ob svidenju sta se Bisickerjeva in Muray prav prijazno in prijateljski pozdravila. Beseda je dala besedo in po kratkem razgovoru sta se oba zedinila, da bi bilo prav prijetno, če bi se od časa do časa sešla. Sestanek je sledil sestanku in teden

Tekmovanje lažnivih kljukcev

Dunaj, februarja.

Neki dunajski list je pred kratkim razpisal natečaj za »najdebelejšo laž« svojih naročnikov in bralcev. Neverjetno, česa vsega si dan današnji ljudje ne izmislijo! Sodeč po odzivu je razpis obrodil lep uspeh: nič manj ko 2968 ljudi je poslalo svoj lažnivi prispevek. Res da so iz večine dokaj nedolžni, toda upoštevati je treba, da lagati sicer ni težko, vsekakor lažje kakor resnico govoriti, težko je pa tako lagati, da boš za to nagrado dobil.

Nu, list pravi, da je z dobljenimi prispevki zadovoljen. Nekateri tekmovalci so baje tako debelo lagali, da so se pri čitanju v uredništvu stropovi tresli. Spet drugi so bili le preveč resnicoljubni; niso si mogli sami kakšne izmisliti, pa so poslali laži, ki so po sodbi uredništva stare že najmanj par stoletij. Zaradi neke take laži so baje nekega kljukca že z Noetove barke vrgli. Če uredniki tako rečejo, bo že držalo; kdo bo pa razložil laž od resnice, če ne žurnalisti!

Mislimo, da utegne tudi naše bralce zanimati, komu in za kakšne laži na Dunaju nagrade dele. Zato si ne moremo kaj, da jih ne bi nekaj najboljših ponatisnili, da se bodo tudi naši ljudje po njih zgedovali, če bi se slučajno kdaj tudi pri nas kdo spomnil in razpisal takle natečaj.

Prvo nagrado je, kakor se spodobi, dobila ženska, in jo je uredništvo lista proglasilo za »kraljico avstrijskih lažnivcev«. Njen prispevek je kratek

Marije Magdalene

Pariz, februarja.

Kavarna Veber na rue Royale je eden izmed najelitnejših, najbolj gosposkih lokalov v Parizu. Ob krvavih torkovih demonstracijah se je spontano izpremenila v ambulanco; ker so se v neposredni bližini vršili boji, so bili usnjati fotelji, zametasti naslanjači, mehki stoli in pregrnjene mize te razkošno opremljene kavarne še najboljše nadomestilo pravih bolniških stolov in postelj.

Toda prihajali niso samo ranjenci! V kavarno so se zatekle tudi uboge pouličnice, ki noč za nočjo postajajo okoli cerkve Sv. Magdalene, da bi

dni po svidenju v gledališču je imel kapitan Muray že razmerje s svojo prvo ženo. Njej se je zdela stvar popolnoma v redu in je bila prepričana, da si nima ničesar očitati. Kmalu ji je postalo jasno, da je bil njen drugi zakon zabloda.

Murayevo drugo ženo je medtem obvestila neka njena dobra prijateljica o moževi nezvestobi. Vsa razburjena se je pripeljala v London, izjavila, da želi ločitev zakona, predala zadevo odvetniku in se vrnila v Liverpool k staršem. Še preden se je Bisicker vrnil iz Indije, je bil Murayev drugi zakon sodno ločen. Ko se je pa Bisicker vrnil, mu je žena povedala, da bi se rada ločila. Kaj je siromak hotel? Privolil je.

Sodnik je na poslednji razpravi izjavil, da ni še nikoli dobil tako zamotanega slučaja.

Konec pesmi je tak, da se je Muray spet oženil s svojo prvo ženo.

Bog ne daj, da bi se ves ta teater še v tretje ponovil!..

in jedrat in priča o veliki fantaziji. Takole se glasi:

Moj stric, ki živi v Ameriki, gre vsak dan zvečer v gozd in zavpije vanj: »Hej, stari, vstani! In gozd je tako globok, da se jek vrne šele okoli 7. ure prihodnjega dne in ga zbudil.

Tudi drugo najdebelejšo laž je napisala ženska. Vse kaže, da v Avstriji v tej panogi umstvenega udeleževanja nežni spol prednjači. Evo, poslušajte:

Nekega lovca sta v pragozdu napadla dva tigra hkratu. Toda v puški je imel samo en naboj. Brez pomišljanja je izdrl sabljo, jo zasadil v zemljo in pomeril. Kroglja se je ob sablji razklala in obe polovici krogla sta oba tigra razmesarili na kose.

Šele na tretjem mestu je neki možki:

Ponoči tako glasno smrčim, da se zmerom od tega prebudim. Zato sem se preselil v sosednjo sobo, da me moje smrčanje tako ne moti. Moja mati ima pa tako rahlo spanje, da se vselej zbudi, kadar barometer pade.

Četrta najboljša laž je spet ženskega porekla:

Na vrtu pri nas doma stoji že od pamtiveka košato drevo. Od starosti je že tako onemoglo, da smo mu morali napraviti naočnike, drugače ne bi več vedelo, kdaj je zima in kdaj poletje.

Tako, zdaj pa mislim, da imate dovolj. Q.

V Atenah so v petek podpisali med Jugoslavijo, Romunijo, Grčijo in Turčijo balkanski pakt, s katerim omenjene države druga drugo jamčijo svoje meje. H paktu zaenkrat še nista pristopili Bolgarija in Albanija.

Pariz je doživel pretekli torek in sredo hude in nevarne ure. Dišalo je po revoluciji. Množice demonstrantov, bivših bojnikov, patriotske mladine, nacionalistov, vmes pa tudi nekaj mračnih elementov je hotelo naskočiti parlament, ker Daladierjeva vlada vzlic zaupnici dobljeni v zbornici, ni hotela odstopiti. Ze od afere s sleparjem Staviskim razdraženi pariški javnosti se je Daladier še bolj zameril, ker je odstavil socialistom na ljubo popularnega pariškega policijskega prefekta (ravnatelja) Chiappa. Skrajni desničarji so nejevoljo ljudstva še umetno podpirali. Tako je prišlo v torek, 6. t. m. zvečer na trgu Sloge (Place de la Concorde) nasproti parlamentu, do ogorčene spopada med demonstranti in policijo, ojačeno z vojaštvom. Napad na parlament so sicer odbili, toda padle so žrtve: okoli 20 mrtvih, več sto ranjenih. Da prepreči nadaljnje prelivanje krvi, je podal Daladier ostavko. Na željo predsednika republike Lebruna in treznih parlamentarnih voditeljev je nato sestavil novo vlado bivši predsednik republike in neparlamentarec Gaston Doumergue (izg. Dumérg); nova vlada je nadstrankarska in v njej 6 bivših ministrskih predsednikov in več bivših ministrov. Pariz je Doumerga navdušeno pozdravil. Pričakovati je, da bo nevarnost dosedanje nestalnosti francoskih vlad, ki so se zadnje čase menjavale kakor letni časi, vsaj za tako dolgo odstranjena, dokler se ne uredi francoske državne finance, razčisti afera Staviskoga in reformira že zastarela in neprožna francoska ustava.

Kroglo izkašljaj po 35 letih. Kot dvajsetleten fant jo je Albert Johnson v Hullu na Angleškem izkupil; pri igranju ga je oplazila krogla iz puške in ga zadela v nos. Toda v bolnici je niso nikjer mogli najti. Zdaj mu je 46 let in opravlja slikarski poklic. Ondaj ga je posilil kašelj in nenadoma je začutil nekaj trdega, ko ga je dregnalo v nebo, potem pa padlo na tla: bila je krogla, ki jo je 34 let nosil v svojih pljučih.

Najdaljši poljub. V Veraeruzu (Srednja Amerika) so priredili natečaj za najdaljši poljub. Zmagal je par, čigar poljub je trajal deset ur. Pametnejše vsekako in manj krvooločno kakor bikoborbe; toda kaj mislite, ali je to še užitek?

Potopljeno mesto sta odkrila, kakor poročajo iz Rima, dva pilota v jezeru Dalet el Roumi, južno od Casablance v Maroku. Najbrže gre za starorimsko naselbino, ki je zaradi katastrofalnega potresa ali pa velikanske povodnje izginila z zemeljskega površja.

Pred ponaredbo varen denar. Pred kratkim so Angleži zaprli najspretnjšega ponarejevalca denarja na svetu, Edwarda Whita. V ječi je napravil načrt, kako bi se sleherni ponaredba novcev onemogočila. Srebrniki in zlatniki naj bi dobili na robu droben, a zelo globok žlebič, kakršne lahko napravijo samo veliki in močni stroji, ki si jih ponarejevalci ne morejo nabaviti.

20 let po izbruhu svetovne vojne mora Anglija še zmerom 1 milijonu ljudi plačevati podpore, pokojnine in invalidnine. Pokojninsko ministrstvo je v času svojega obstoja izdalo za podpore po svetovni vojni prizadetim vsega skup skoraj poldrugo milijardo funtov (svojih tri sto milijard Din).

O, ta statistika! Neutrudljivi so statistiki; na minuto natanko vam vse izračunajo. Le poslušajte: Angleži popijó na minuto 833.333 škodelic kave, porabijo 65 funtov (13.000 Din) za vzgojo otrok in jih 99 izgube (20.000 Din) na škodi, ki jim jo napravijo podgane — vse to v 1 minuti. Toda če bi vse podgane na Angleškem prišle na dan in defilirale mimo vas (7 v 1 minuti), te promenade v 1 letu še ne bi bilo konec. Vsi Angleži pa tega defileja ne bi mogli do konca videti, ker vsako minuto 1 Anglež umre, 1 pa odpeljejo v bolnico zaradi prometne nesreče.

Kalvarija ljubezni

Roman iz naših dni. — Napisal P. R.

54. nadaljevanje

Zbolelo jo je, če je samo slišala imenovati Horvinovo ime. Toda sin se ni dal ugnati. Mehko je nadaljeval:

>Vprašal sem svojega očeta in on mi je dal nekatera pojasnila. Noben živom ni več mogoč. Gospa Harleyeva mi nihče drugi kakor žena dr. Milavca. Kaj res nisi vedela?

>Kolnem se til!
>Nisi vedela, kako je otrokoma ime?

>Ne... Vpričo mene ni nihče njunih imen nikoli imenoval.

>O, potem mi je vse jasno.

>Kaj ti je jasno?

>Vzrok nenadne izpremembe v vedenju gospe Harleyeve do naju... Saj nisi pozabila?

>Da, to je bilo tisti dan, ko je zagledala Cirila in naju nato pozvala, da takoj zapustiva njeno hišo.

Madžarka je pobešila glavo:

>Se zmerom je bila prepričana o moji krivdi. Še takrat ni odpustila svojemu možu. A vendar...

Umolknila je in se zatopila v grenke misli. Franc je otožno ponovil za njo:

>Da, prepričana je bila o tej krivdi... in najbrže bo do konca ostala v tej veri...

Takrat je Ilona nenadoma dvignila glavo. V njenih črnih zrenicah se je zablisknilo.

>O, dobro vem, Franc, katera misel te teži in kaj ti razjeda dušo. Toda me smeš obupati.

Mladi mož jo je začudeno pogledal.

>Ali imaš mar dokaze za svojo nedolžnost, mati?

>Mogoče... je odgovorila in iztegnila roke proti njemu. Krčevito ga je stisnila k sebi in tiho, a s trdnim glasom dodala:

>Ti si izpolnil svojo dolžnost, otrok moj — zdaj je na meni vrsta, da svojo storim.

Nesrečna ljubezen

>Zakaj si nocoj tako redkih besed?
>Sam ne vem... Časih že tako pride.

>Da nisi nemara bolan?

>O, ne!

>In vendar ti je nekaj! V tvojih očeh drgeta vročica... ustnice se ti tresejo...

>Morda me je ta prelestni prizor tako prevzel. Saj veš, da pri nas nimamo tako čudovitih alpskih pokrajin s tako nebeškim solnčnim zatočnom, kakor se pravkar odpira pred nama.

>O, René, ne morem verjeti, da bi bilo samo to.

Visoki mladi mož s plavimi lasmi in sinjimi očmi ni odgovoril.

Ta razgovor se je vršil nekega pomladnega večera na verandi otroškega zavetišča na Sonnenbergu med Markom in njegovim prijateljem Renéjem Vernienom. René je bil sin francoskega veletrgovca, ki je vsako leto nekajkrat prišel v švicarske Alpe letovat. Pri neki takšni priložnosti se je bil seznanil z Markom. Mlada moža sta se hitro priljubila drug drugemu in Marko ga je pred-

stavil svoji materi in sestri. Ljudmila ga je prijazno sprejela: bil je prijatelj njenega sina, in to ji je bilo dovolj, da je postal drag tudi njej. Tem bolj, ker je že po prvem njegovem obisku videla, da je mladi mož fin dečko, lepega vedenja in nepokvarjenega srca. Kadarkoli je govorila z Markom in Božo, je bila vselej polna hvale o njem.

Da, Boža! Deklica se je v zadnjih letih silno izpremenila. Postala je nenavadno resna in tiha, malone melanholična. Prej tako veselo in živo dekle, se je zdaj vselej, kadar je bila sama, izgubljala v svoje misli in tiho, otožno sanjarjenje.

Ljudmila ji je dostikrat prigovarjala, a zaman. Mati je le predobro slutila, kaj je nesrečnemu otroku — a kako naj mu pomaga?

Hotela jo je razvedriti z mladim Renéjem. Če je le mogla, je tako nanese, da sta bila mlada človeka skupaj. Laže bo onega pozabila, si je dejala na tihem. In kadarkoli je mogla, je nanese besedo nanj. Toda Boža je vselej obrnila pogovor drugam. Ali ji je pa stvarno pritrdirila:

>Da, mama, dober dečko je. Drugače ga ne bi imel Marko tako rad. To je bilo vse.

René Vernien je zdajci dvignil glavo. V njegovih očeh je nenadoma zasijal sklep.

>Poslušaj me, Marko.

Marko ga je začudeno pogledal.

>Moj prijatelj si, je povzel mladi mož. >To mi daje pravico, da ti nekaj povem.

>Kar na dan z besedo!

>Ali ničesar ne slutiš? Mar nisi še ničesar opazil?

Marko se je drobno nasmehnil.

>Pač... Opazil sem, da že od takrat, ko sem te prvič povabil k nam, nisi več tako vesel, kakor si bil prej.

>Pa nisi pogodil vzroka te izpremembe?

Marko se je spet nasmehnil.

>Ne...

>In tudi ne slutiš, zakaj sem nocoj tako... čuden, kakor si malo prej dejal?

>Ne slutim, lahko mi verjameš.

>Poslušaj me tedaj. Otožen sem, ker moram, kakor veš, pojutrišnjem zapustiti te čudovite kraje, kjer sem pri tvoji materi in sestri pa pri tebi doživel tako lep, tako prisrčen sprejem.

>Nu, René, zastran tega se ne boj. Kadarkoli te bo pot zanesla tod mimo, sam veš, da boš pri nas vselej dobro došel.

>Zelo ljubezniv si, Marko. Toda kakor sem ti pravil, bom moral takoj, ko se vrnem domov, ostati pri očetu in mu pomagati. Star je že, pa sam ne zmore več vsega. In tako ne vem, kdaj si bom spet mogel utrgati nekaj časa in...

>Ne govori tako, René. Vsaj enkrat na leto z zanesljivostjo računam, da nas boš prišel obiskat. Bogat si in neodvisen in nikoli ti ne bi oprostil, če si ne bi vzel vsaj nekaj tednov, da skočiš pogledat k nam.

René je žalostno zmajal z glavo.

>Poslušaj me, Marko, je spet začel.

Globoko je zajel sapo, nato je pa povzel:

>Vidim, Marko, da se delaš nevednega, toda prepričan sem, da si že zdavnaj ugenil, kaj je vzrok mojega nemira. Saj vendar pri mladih ljudeh ni za otožnost toliko vzrokov, da ne bi človek pravega našel.

Marko se je zasmel.

>Da nisi nemara zaljubljen?

>Zadel si.

>V Božo?

>V koga drugega če ne vanjo? Kdo se ne bi zaljubil v tako ljubko in lepo dekle, kakor je tvoja sestra? A ne misli, Marko, da je stvar šele od včeraj! Že pred šestimi meseci, ko si me povabil k sebi in sem prvič stopil pred gospodično Božo — že takrat sem čutil, da jo ljubim. Ko sem odhajal, se je nekaj obrnilo v meni.

>Aha, spomnim se... Bil si prav tako otožen in redkih besed kakor danes. Da, spomnim se.

>Rekel sem sam pri sebi, da sem smešen... da mi gospodična Boža nikoli ne bo vračala ljubezni... da moram zatrepi v sebi to blazno čustvo, ki mi je nenadoma napolnilo srce. Pa ni šlo. Vsak dan sem moral bolj misliti nanjo. In ko i me ob odhodu povabil, naj se spet oglašim, ko si dejal, da bosta tvoja mati in sestra srečni, če v bom v kratkem spet obiskal, nisem imel toliko poguma, da bi bil odklonil vabilo, kakor bi bil moral.

Mrzlično je prijel svojega prijatelja za roke:

>Marko, saj se ne srdiš, da ti tako govorim?

>Zakaj bi se srdil, René?

Nastal je trenutek tišine. Marku se je lahko nabralo čelo; neka misel ga je bila prešinila. René je povzel:

>Zdaj mi pa odkrito odgovori, Marko, in mi nikar ne prizanašaj. Kaj ne da se ti zdim smešen in nor?

>Smešen... nor... Zakaj, prijatelj?

>Ker me gospodična Boža ne more ljubiti... ker me ne bo nikoli ljubila...

>Kaj veš!

>Tako mi je, Marko, kakor bi nekaj skrivala pred ljudmi... veliko bolelost. Ali nisi še videl?

Marko ni takoj odgovoril. Sele po kratkem premisleku je dejal:

>Takšni ste vsi zaljubljeni. Za prazen nič se vznemirjate in vidite strahove, kjer jih ni... Boža je bila res prej vesela in živa, zdaj se je pa njen značaj približal mojemu... postala je resna in tiha. Toda to je pri-

mladem dekletu nekaj samo po sebi razumljivega, bi dejal. Da bi imela kakšno skrito bolelost, nič ne vem.

>Da ni nemara že oddala svoje srce?

René je nehote vztrepetal, ko je izgovoril to vprašanje. Toda njegov prijatelj se je spustil v smeh.

>Na to vprašanje mi je ta trenutek težko odgovoriti. Vendar mislim, skoraj prepričan sem o tem, da bi ti dosti prej mogel nikalno odgovoriti kakor pa pritrdirno. Moja mati in sestra živita, kakor veš, čisto sami zase. Razen staršev, ki pripeljejo svoje otroke ali pa pridejo ponje, nikoli ne vidita žive duše. Zato bi dejal, da se doslej še ni utegnil pri nas oglašiti princ iz devete dežele da bi ugrabil Božino srce... se je za smejal Marko.

René je vzdihnil.

>Kako dober si, Marko, da mi pušči vsaj malo upanja.

Marko je vstal, stopil k svojemu prijatelju in mu resno pogledal v oči.

>Ali hočeš, da povprašam pri Boži? In da povem materi?...

>O, kako dober si, prijatelj! je vzkliknil René in mu vroče stisnil roko.

Marko je držal besedo.

Zvečer, ko so povečerjali in so se že odpravili vsak v svojo sobo, je porabil prihiko in potrkal pri materi. Presenečeno ga je pogledala.

>Kaj bi rad, sin moj? ga je vprašala.

>Najprej dovoli, da te poljubim, mamica.

>Saj si me pravkar, ko si mi voščil lahko noč.

>Res, mamica. Toda kakor veš, moram pojutrišnjem nazaj v mesto, ker se začno predavanja, in potem se nekaj mesecev ne bova videla.

>Prav imaš, je odgovorila in vdusila vzdih. Marko ji je nežno poljubil roko. Potem se je vzravnal.

>Nisem samo zato prišel, mamica, da te poljubim. Še drugi vzrok me je pripeljal k tebi.

>Še drugi vzrok?...

>Da, mamica, govoriti moram s teboj...

>Oho! O čem pa, Marko?

>O zelo resni stvari... Neko poslanstvo moram opraviti...

>Poslanstvo? Ali se šališ?

>Ne šalim se... V imenu svojega prijatelja sem prišel.

>Gospoda Renéja?

>Da... Ali ne uganeš?

Marko se je pomembno nasmehnil. Toda mati je položila prst na usta.

>Ne smeva biti tako glasna... Boža bi naju utegnila slišati... In če se ne motim, gre nemara ravno za njo.

>Ugenila si, mamica!

>Torej je res?

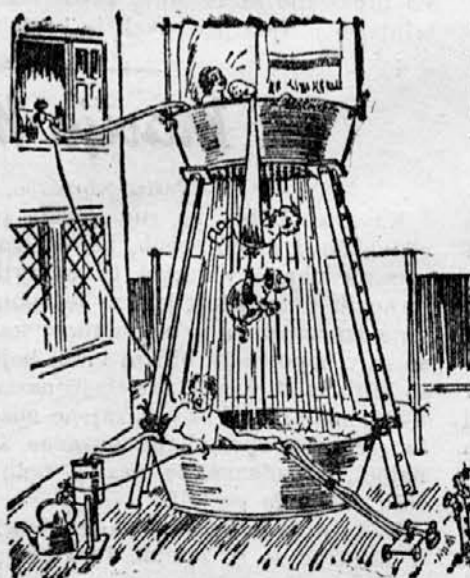
>Da... René jo ljubi...

>Ali ti je sam povedal?

>Da, danes popoldne. Bil je čudno otožen in molčečen, pa sem ga vprašal, kaj mu je. Nekaj časa se mi je izmikal, potem je pa udarilo iz njega. Verjemi mi, mamica, pri njem ne gre za navadno, vetrnjaško ljubezen; zaljubil se je bil že prvi dan, ko je Božo zagledal. Kaj ti bom na dolgo razlagal: prosil me je, naj najprej tebe vprašam, ali ne nasprotuješ njegovi ljubezni, potem pa, ali se sme pri Boži nadejati, da ga bo uslišala.

Ljudmila je pobešila glavo. Vzdih se ji je izvil iz ust.

Najnovejša škotska

Sobotna kopel v škotski družini.

Grof MONTE-CRISTO

Roman
Napisal Aleksander Dumas

25. nadaljevanje

Franc je vedel, da si Albert ustvarja svoje sodbe šele po tehtnem premisleku, zato mu ni maral oporekati. Obrnil je pogovor drugam.

»Ali nisi opazil, da te je nenavadno pozorno opazoval?« ga vpraša.

»Mene?«

Albert se zamisli.

»O,« vzklikne nato, »temu se ne čudim. Saj bo že leto dni tega, kar nisem več v Parizu, in me mora imeti sodeč po moji obleki za deželana. Daj mu o priliki stvar pojasniti.«

Franc se nasmehne. Trenutek nato je vstopil grof.

»Evo me, gospoda, na razpolago sem vama. Spravite si nekaj tehle smotk, gospod Morcerf,« doda s čudnim poudarkom na tem imenu, ki ga je to pot prvič izgovoril.

»Z največjim veseljem! Če se boste kdaj oglasili v Parizu, bom gledal, da se vam oddolžim.«

»Ne bom odklonil vašega vabila, ker se imam res namen nekoga dne tam oglasiti. Takrat si bom dovolil potrkati pri vas.«

Po teh besedah so se odpravili. Krenili so čez Španski trg v Fratinsko ulico, ki je šla mimo Rospolijeve palače. Franc si jo je pozorno ogledal; dogovor med možem v plašču in Tiberčanom v Kolosēju mu je bil še zmeraj v spominu.

»Katera okna so vaša?« vpraša grofa čisto nedolžno.

»Poslednja tri,« odvrne le-ta z nehlinjeno malomarnostjo.

Franc naglo pogleda po njih. Stranski dve sta bili zagrnjeni z rumenim damastom, na srednjem je bil pa zastor iz belega damasta z rdečim križem. Mož v plašču je torej izpolnil obljubo, ki jo je dal Tiberčanu; zato ni moglo biti več dvoma, da je ta mož grof sam. Vsa tri okna so bila še prazna.

Vsepovsod so se vršile priprave, razmeščali so stole, postavljali odre in pripravljali okna. Maske so se smele prikazati šele tedaj, ko bodo dali z zvonovi znak.

Franc, Albert in grof so nadaljevali svojo pot po promenadi. Čim bolj so se bližali Piazza del Popolo, tem gostejša je postajala gneča. Lznad množice se je dvigal sredi trga obelisk s križem na vrhu, pred njim pa oba najvišja tramova morišča in med njima leskečoče se rezilo giljotine.

Na vogalu ulice so zagledali grofovega intendanta, ki je že čakal svojega gospodarja. Najeto okno je bilo v drugem nadstropju velike palače med Babuinsko ulico in Montepinciom. Sobica je bila nekak kabinet in se je iz nje ga prišlo v spalnico; na stolihi so ležali ljubki bajazzi in belega in modrega atlasa.

»Ker sta mi že prepustila izbero kostumov, sem se odločil za bajazze,« reče grof. »Letos so najbolj v modi.«

Franc ni dosti poslušal, kar je

grof govoril; vsa njegova pozornost je veljala prizoru, ki sta mu ga kazala z ljudmi nabiti trg, in strašno orodje na njem. Mladi mož je namreč prvič v življenju videl giljotino.

Na deski, na katero bodo pozneje položili obsojenca, sta sedela dva moža in zajtrkovala. Eden od njiju je privzdignil desko in potegnil izpod nje steklenico vina, napravil iz nje požirek in jo nato dal tovarišu. Ta dva moža sta bila rabljeva pomočnika. Že ob pogledu nanju je Franca zona občila.

Obsojenca so prejšnji večer prepeljali iz ječe v malo cerkev Santa Maria del Popolo. Tam sta prebila vso noč v družbi dveh duhovnikov v zamreženi kapeli; pod okni je neprestano korakala straža.

Montepincio je bil podoben prostranemu amfiteatru, prepolnemu radovednih gledalcev. Grof je torej le zadel, ko je rekel, da nič na svetu bolj ne zbudi človeške radovednosti kakor prizor smrti. In vendar ni ležala na množici grobna tišina, ki bi ustrezala svečanosti prizora; vse to ogromno morje ljudi je valovilo, se nestropno prerivalo in hrupno pomenkovalo ugibaje o tem in onem; usmritev je bila za ljudstvo, kakor je grof dobro povedal, znak, da se karneval začne.

Zdajci je kakor bi presekal, zavladala smrtna tišina: cerkvena vrata so se odprla. Prvi so se prikazali menihi iz bratovščine spokornikov. Oblečeni so bili v sive vreče, ki so imele le za oči odprtine; vsakteri od njih je imel v roki prižgano svečo.

Za spokorniki je stopal mož visoke postave. Na sebi je imel samo kratke platnene hlače, drugače je bil popolnoma nag; ob levem boku mu je visel v nožnici dolg nož, čez ramo si je bil oprtal velik kij, noge so mu tičale v grobih sandalah.

Ta mož je bil krvnik.

Za njim sta stopala v istem redu, kakor sta imela biti usmrčena, Peppino in Andrej, oba v družbi dveh duhovnikov. Peppino je stopal s trdnim korakom; gotovo je že vedel, kaj se pripravlja. Andreja je pa moral eden izmed duhovnikov držati pod roko, drugače bi bil padel. Oba sta od časa do časa poljubila razpelo, ki jima ga je izpovednik ponudil.

Francu so se ob pogledu na obsojenca zamajala kolena; ozrl se je k Albertu. Le-ta je bil bled ko prt; nehoče je vrgel še skoraj celo smotko proč. Le grofu očitno stvar ni šla do živega. Še več: njegova sicer mrliško blede lica je zalila rahla rdečica in nosnice so se mu razširile kakor pri zveri, ko voha divjačino. Pri vsem tem je pa bil njegov obraz čudno krofak, kakor ga Franc pri njem še ni videl; posebno njegove oči so sijale mehko in toplo.

Obsojenca sta med tem nadaljevala pot proti morišču in

Beli zobje
zdrava sapa

Chlorodont

njuna obraza sta se čedalje bolj razločila. Peppino je bil prikupen fant kakih petindvajsetih let z zagorelim obrazom in divjimi očmi; stopal je ponosno vzravnan. Andrej je bil majhen in čokat. Iz njegovega prostaškega obraza mu ne bi mogel presoditi starosti; utegnil je imeti kakih trideset let. V ječi si je dal rasti brado. Glavo je imel poveznjeno, noge so se mu krivile kakor od prevelikega bremena. Vse na njem je izdajalo živalski nagon; hodil je kakor brez volje.

»Če se ne motim,« se obrne Franc h grofu, »ste rekli, da bodo samo enega usmrtili?«

»Da; povedal sem vam resnico,« odgovori grof mrzlo.

»A vendar vidim dva obsojenca!«

»Da, toda usmrtili bodo samo enega, drugega pa čaka še dolgo življenje.«

»A če ga mislijo pomilostiti, bi rekel, da se morajo podvizati.«

»Ne bojte se! Samo poglejte!« meni malomiarno grof.

V trenutku ko je Peppino prišel do morišča, se je prerinil skozi vrsto vojakov neki spokornik, očitno zamudnik. Hitel je k predstojniku bratovščine in mu izročil zganjen papir. Peppino je napečo opazoval ves prizor. Predstojnik bratovščine je papir razgrnil in dejal:

»Gospod bodi zahvaljen, slava Njegovi Svetosti! Eden izmed obeh obsojencev je pomiloščen.«

»Pomiloščen!« zavpije ljudstvo v en glas. »Pomiloščen!«

Ta vzklik iz tisočev grl je tudi Andreja predramil, da je dvignil glavo.

»Kdo je pomiloščen?« je hripavo zavpil.

»Pomiloščen je Peppino, imenovan Rocca Priori,« odgovori predstojnik bratovščine in preda papir poveljniku vojaškega oddelka. Le-ta ga prebere in mu ga vrne.

»Peppino pomiloščen!« krikne Andrej, ki se je bil med tem popolnoma zdramil iz svoje odrevenelosti. »Zakaj on in ne jaz? Skupaj bi morala umreti; rekli so mi, da bo pred menoj usmrčen! Nihče nima pravice samo mene usmrtili! Nočem sam umreti, slišite, nočem!«

Obesil se je duhovniku za roke, se zvijal, tulil in rjovel in si skušal z nečloveškim naporom strgati vezi z rok. Rabelj je pomignil svojima pomočnikoma: skočila sta z morišča in zgrabila obsojenca.

»Kaj to pomeni?« se začudi

Franc. Ker se je vse govorilo v rimskem narečju, ni skoraj nič razumel.

»Kaj to pomeni?« odvrne grof. »Ali še niste ugenili? Ta človek bi moral umreti in zdaj besni, ker ne bo njegov tovariš z njim umrl. Če bi mu pustili, bi ga rajši s svojimi nohti in zobmi raztrgal, kakor pa da bi mu privoščil življenje, ki ga sam ne bo mogel več uživati. O, človeške zverine!« vzklikne in zavihiti pesti proti množici, »kako dobro vas poznam! Kako ste zmeraj samih sebe vredni!«

Andrej in rabljeva pomočnika so se valjali v prahu in obsojenec je venomer kričal: »Tudi on mora umreti, hočem, da umre! Nihče nima pravice samo mene usmrtili!« Toda rabljema se je naposled le posrečilo Andreja obvladati in ga spraviti na morišče. Vsi gledalci so bili proti njemu in iz dvajset tisoč ust se je razlegal strašni krik: »V smrt z njim! V smrt!«

Franca je vrglo vznak, toda grof ga je zgrabil za laket in ga potegnil nazaj k oknu.

»Kaj vam je? Smili se vam? Ha, ha, ta je dobra! Če bi slišali krik: 'Stekel pes!' bi brez pomišljanja pograbili puško, plamili na cesto in neusmiljeno pobili ubogo žival, ki ni naposled nič drugega storila, kakor da je sama uklana — na drugem poplačala, kar so njej napravili. Zato se vam pa smili človek, ki ga ni nihče uklal, pa je vendar ubil svojega dobrotnika, in ki zdaj, ko so mu zvezane roke in ne more več moriti, na vse pretege kriči, naj umre še njegov nesrečni tovariš! Le poglejte!«

Opozorilo je bilo skoraj nepotrebno, zakaj Franca je strašni prizor skoraj odrevenil. Rabljeva pomočnika sta potegnili zločinca pod giljotino in ga vzlíc vpihu in obupnemu otepanju prisilila na kolena. Rabelj je pristopil in dvignil kij; na dano znamenje sta pomočnika odstopila. Obsojenec se je hotel dvigniti, toda še preden je utegnil napraviti kretnjo, mu je zgrmel kij na sence. Zamolklo je zahreščalo in zločinec je telebnil na tla kakor posekan vol. Krvnik je izpustil kij, potegnil nož izza pasu in z enim mahljajem prerezal žrtvi vrat.

Franc ni mogel več vzdržati; omahnil je nazaj in padel skoraj brez zavesti v naslanjač. Albert je zaprl oči in njegovi prsti so se krčevito zagreblji v zastor.

Grof je pa stal visoko vzravnan, zmagoslavno ko angel osvete.

XIII

Rimski karneval

Ko se je Franc zavedel, je videl Alberta, kako je, bled ko smrt, hlastno zvrnil vase kozarec vode. Grof je bil že preoblečen v bajazza. Na trgu je vse izgini- nilo, kakor bi odrezal: nikjer ni bilo več morišča, ne rablja ne žrtve; ostala je le še bučna množica, ki je še veseleje in še hrup- neje valovala po prostranem trgu. Prav takrat je zadonel zvon iz Monte-Citoria — zvon, ki zvoni le ob papeževi smrti in ob razgla- sitvi karnevala.

»Kaj se je zgodilo?« vpraša Franc, še zmeraj ves zmeden.

»Nič posebnega, kakor vidite,« odgovori grof. »Začel se je karne- val in čas je, da se preoble- čemo.«

»Saj res,« pritrudi osuplo mladi mož, »od vsega tega strašnega prizora ni ostalo drugega kakor občutek morečega sna.«

»Saj je tudi bil samo sen, mô- ra, če hočete.«

»Za nas — a za obsojenca?«

»Tudi zanj; samo da se on ni prebudil iz sanj, vi ste se pa zdra- mili. Kdo ve, ali ni on na bolj- šem?«

»A Peppino? Kaj se je pa z njim zgodilo?«

»Peppino je pameten fant. Med tem ko se večina ljudi grize, če se nihče zanje ne zmeni, je bil on ves vesel, ko je videl, da obračajo ljudje pozornost samo njegovemu tovarišu. To priložnost je porabil, se lepo izmuznil v množico in izgini, ne da bi se bil le z besedico spomnil častit- ljivih duhovnikov, ki sta mu de- lala družbo. Kaj hočete, človek je nevhvalno in sebično bitje... A zakaj se ne preoblečete? Gos- pod Morcerf je že skoraj go- tov.«

Res si je Albert mehanično oblačil svilene hlače čez črne dokolenke in lakaste škornje.

»Povej mi po pravici,« se obrne k njemu Franc, »ali se res misliš spustiti v pustne šemarije?«

»O, ne. Vendar sem vesel, da sem videl pravkaršnji prizor, ker zdaj gospoda grofa popolnoma razumem. Kadar se človek takim prizorom privadi, ga pač noben drugi ne more več tako pre- fresiti.«

»Neglede na to, da so taki tren- utki najprimernejši za prouče- vanje človeškega značaja,« doda grof. »Na morišču strga smrt krinko, ki jo je človek nosil vse življenje in pokaže se njegov pravi obraz. Priznati morate, da ni bil lep pogled na Andreja... fej, kako oduren lopov!... Toda podvizajmo se, gospodal! Mika me vidi lepenkaste krinke, da vsaj za trenutek pozabim me- sene!«

Franc se ni dal več prositi in se je jel oblačiti. Ko so bili vsi trije gotovi, so odšli dol. Pred vrati je že čakala kočija, polna konfetijev in šopkov. Priključili so se sprevodu.

Težko si je predstavljati izpre- membo, kakršna se je bila v ne- kaj minutah odigrala. Namestu prejšnjega zlovesčega mrtvaške- ga prizora je Piazza del Popolo zdaj kazala sliko razbrzdano hru- meče orgije. Z vseh strani so se

zgrinjale maske, se izlivala iz hišnih vhodov in celo z oken; iz- za vseh vogalov in iz ulic so se gnetli vozovi s pierroti, harlekini, domini, markiji, groteskami, vite- zi in kmeli, in vse je vpilo, gesti- kuliralo, lučalo konfetije in šopke, obmetavalo prijatelje in tujce, znanke in neznanke z besedami in papirnimi naboji, ne da bi se kdo smel zaradi tega srditi — na- robe: vse je bilo razigrano, rajalo je in se veselilo.

Franc in Albert sta bila kakor ljudje, ki jih peljejo na orgijo, da bi se nekoliko razfresli od skrbi: čim več pijó in se opajajo, tem gostejša tenčica vstaja med pro- šlostjo in sedanostjo. Še zmeraj sta v vsem videla odsev malo prej doživljenega prizora. Toda polagoma ju je vendarle zajela vseobčna pijanost, in čedalje bolj ju je prevzemala želja, da bi se zagnala v to razbrzdano vrvenje. V Morcerfa je priletelo prgišče konfetijev iz mavca, da ga je za- skelelo in zasrbelo po vratu in po obrazu, kakor bi se mu sto igel zabadlo v kožo. Ta napad ga je popolnoma potegnil v boj. Vzpel se je v vozu in jel metati cela pr- gišča nabojev v svoje sosede. Vrvež je postajal čedalje bolj vroč. Spomin na to, kar sta doži- vela pred komaj pol ure, je v Francu in Albertu bledele in s ča- som popolnoma ugasnil, tako ju je uklenilo neugnano vrvenje pi- sanih množic. Le na grofa Monte- Crista ni prizor očividno napravil nikakega posebnega vtisa.

Predstavljajte si lepo in široko promenado, v vsej dolžini z obeh strani obdano z večnadstropnimi palačami, in balkone in okna na njih okrašene s preprogami in za- stori, in predstavljajte si na teh oknih, balkonih in pločnikih tri sto tisoč ljudi, Rimljanov, Italijan- nov in tujcev z vseh strani sveta. Predstavljajte si cvet človeške družbe: aristokrate po krvi, de- narju in duhu; lepe ženske, skla- njajoče se od navdušenja čez balkone in iz oken ter sipajoče točo konfetijev na mimo ho- deče, le-ti se jim pa zahvaljujejo s šopki cvetlic, ki jih mečejo v okna. Predstavljajte si po ulicah radostno vrvež in noreče ljud- stvo v vseh mogočih fantastičnih nošah in preoblekah: velikanske bivolje glave na človeških telesih, pse na dveh nogah in druge gro- teskne postave — poskusite si predstaviti vse to, pa boste do- bili vsaj medel vtis o tedanjem rimskem karnevalu.

Pri drugem obhodu je velel grof voz ustaviti in prosil naša prijatelja, naj ga oprostita; voz ji- ma da na razpolago. Bili so rav- no pred Rospolijevo palačo; pri srednjem oknu, okrašenem z belo damasno zaveso z rdečim križem na sredi, je stal domino. Franc si je brez pomišljanja dejal, da ne more biti nihče drugi ko lepa Gr- kinja iz gledališča.

»Gospoda moja,« reče grof in skoči iz voza, »ko se bosta nave- ličala dejanskega sodelovanja in se vama bo zahotelo opazovanja od daleč: saj vesta, kje je moje okno. Dotlej pa svobodno razpo- lagajta z mojim vozom in kočija- žem.«

Franc se je zahvalil grofu za njegovo ljubeznivo ponudbo. Pri-

V 24 URAH

barva, pišira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika sraj- ce, ovratnike, zapestnice itd. Pere, suši, monga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH
L J U B L J A N A

jatelja sta se odpeljala. Zabavala sta se do poznega večera in se do sitedga naučila pustnega raja- nja, nato sta pa šla še v gleda- lišče.

Tam sta zagledala v foyerju grofico G. Ko ju je uzrla, je sto- pila proti njima in hlastno vpraša- la Franca:

»Slišala sem, da ste bili danes z njim skup. Kdo je ta človek?«

Franc se spoštljivo prikloni in z nasmehom odgovori:

»Grof Monte-Cristo. Seznanila sva se z njim davi pri zajtrku.«

»Kakšno ime je to? Tega rodu ne poznam.«

»Imenuje se po otoku, ki ga je kupil.«

»In pravite, da je grof?«

»Da, toskanski grof.«

»Nu, ga bomo pač prenašali kakor toliko drugih,« meni grofi- ca, potomka ene izmed najstarej- ših beneških rodbin. »Kakšen je pa drugače?« se obrne h grofu Morcerfu.

»O, nama je močno všeč,« od- govori Albert. »Marsikateri dol- goletni prijatelj ne bi bil več sto- ril za naju kakor on, pa še s to- likšno vljudnostjo in tenkočut- nostjo, kakor je je zmožen le pra- vi gentleman.«

»Bežite nol,« se zasmee grofi- ca. »Boste videli, da se bo moj vampir prej ali slej razkrinkal za navadnega skorobjeviča, ki si ho- če s svojimi milijoni kupiti vslop v družbo. In njo ste tudi vi- deli?«

»Katero njo?« se začudi Franc.

»Nu, lepo Grkinjo od snoči.«

»Ne. Mislim, da sva slišala glas njenih cifer, toda pred oči je nisva dobila.«

»Misliš?« se oglasi Albert. »Kdo pa naj bi bil potem modri domi- no pri srednjem oknu v Rospolije- vi palači, če ne ona?«

»Torej je grof najel okna v Rospolijevi palači? Potem pa mora biti res pravi nabob. Ali veste, da zahtevajo za tri ta- ka okna za pustni teden dva do tri tisoč rimskih tolarjev?«

»Hudičal!«

»Ali mu mar njegov otok toliko nosi?«

»Od otoka nima niti vinarja.«

»Čemu ga je pa potem kupil?«

»Kaj vem! Iz objestnosti!«

V tem je pristopil h grofici neki znanec, in prijatelja sta se poslo- vila.

*

Prihodnji dnevi so potekali v vr- toglavici predpustnih zabav, do- kler ni napočil pustni torek, po- slednji in najbučnejši dan karne- vala. Ta dan odpro gledališča že ob desetih dopoldne, zakaj ko odbije osmo zvečer, se začne že post. V torek se vsi, ki se poprej

zaradi pomanjkanja časa ali de- narja niso udeležili občnega raja- nja, pomešajo v bakhanal in sku- paj z drugimi plešejo in nore, ka- kor se za pustni torek spodobi.

Čim bolj se je dan nagibal, tem bučnejša je postajala množica, in gneča tem večja. Ob treh popol- dne so začeli pokati možnarji na Piazzzi del Popolo in pred bene- ško palačo: znamenje, da se začne dirka.

Dirka in móccoli sta dve po- sebnosti sklepnih karnevalskih svečanosti v Rimu. Ko so zagrmeli možnarji, so vozovi pri priči uda- rili iz vrst in se zatekli v stranske ulice na varno, pešci so se pa stisnili k hišam, da jih ne bi po- mandralo. Prihodnji mah sta se zaslišala peket konjskih kopit in rožljanje sabelj. Čez promenado je zdirjal oddelek kakih petnajstih karabinerjev, da napravi prostora tekmovalcem. Ko so bili orož- niki pri beneški palači, je ozna- nila druga salva možnarskih stre- lov, da je cesta prosta.

Skoraj isti mah se je med oglu- šujočim vpitjem treh tisoč ljudi prikazalo sedem ali osem jezde- cev in šinilo v blaznem diru čez trg; nekaj trenutkov nato so ozna- nili trije topovski streli z Angel- skega gradu, da je številka tri zmagala.

Vozovi so spet pognali, iz vseh ulic so se vsipali na trg in jo ubi- rali na promenado. In tedaj je na- stopil nov element za rajanje in bučanje ljudstva: na prizorišču so se pojavili prodajalci móccolov.

Móccoli ali mocolletti so vo- ščenke vseh mogočih velikosti in debelosti. Zmisel igre z njimi je v tem, da jo skuša vsakdo drugemu upihniiti, svojo pa ubraniti. Mó- ccolletto se prižge s čimerkoli, a kdo bi naštel vse načine upiha- vanja! Eni se jih lotevajo z veš- kanskimi mehovi, drugi s pihali, tretji z orjaškimi pahljačami, in ta- ko dalje. Vse vprek je torej ku- povalo mocollette, Franc in Al- bert prav tako kakor drugi.

Temnilo se je že in prve zvezde so zasijale na nebu. Tedaj so se začele zažigati tudi luči v pala- čah, in preden je minilo deset mi- nut, je gorelo na tisoče lučk in svečk od beneške palače pa dol do Piazzze del Popolo. Bil je ču- dovit prizor: kakor bi se bile kres- nice pripravile za slavje. Kdor tega ni videl, si ne more niti pred- stavljati.

V tem trenutku ni več stanov- skih razlik. Fakin se obeša na grofa, grof na kmeta, kmet na meščana... Vse piha, gasi in spet zažiga.

To neugnano tekmovanje z uga- šanjem in prižiganjem sveč je tra- jalo kaki dve uri. Trg je bil raz- svetljen kakor o belem dnevu; še v tretjem in četrtem nadstropju si lahko razločil obraze.

Zdajci je pa zadonel zvon, zna- menje, da je pusta konec. Nasled- nji mah ni gorel več noben moc- colo; bilo je, kakor bi jih utrnil en sam neizmeren piš vetra. Franc je ostal sam v egiptski temi; Albert se je bil izgovoril, da mora na ne- ki sestanek, in ga zapustil. Slišalo se je le še drdranje voz, ki so se v njih peljale maske domov, in še to je počasi zamrlo.

Karnevala je bilo konec.

Mladina tam preko morja

Napisal W. Rath

»Kdor je mlad, mu je svet odprt...« pravi neki pameten politik. Zupan nekega ameriškega mesta, pošteni od nog do glave, čigar uprava je vse-skozi korumpirana, izreče sam ob raz-sulu trilega »sistema« slične modre besede... »Še nekaj let, pa bodo naši mladeci volili...« Zbor občinskih ki-mavcev je ves začuden in poparjen, ko sliši tako pohvalo mladine iz ust svojega predsednika.

V tem primeru gre za ameriške študente, o katerih vemo prav malo, in še to kar vemo, morda ni točno.

no razkriva zločince, ker nam poka-že njihove in njihovih pomagačev barbarske metode, temveč zaradi te-ga, ker je v tem delu vse tako nar-avno, tako življenjsko resnično, ta-ko logično in je vsemu na čelu mla-dina, ki se ne da podkupovati in ima naravni čut za poštenost in pra-vico.

Na zunaj se življenje na ameriških visokih šolah zelo razlikuje od ev-ropskega. Ti mladi, sveži in nepo-kvarjeni »boyi« se nam zde bolj taki kot naši srednješolci. Vendar se

Visokošolci kot igralci v filmu »Burja«

Sport prevladuje na vseh ameriških visokih šolah in vendar mladina za-radi tega ne zanemari znanosti in ne pozablja gojenja duhovnih in du-ševnih idealov.

Naravni zakon, da je doraščajoča mladina zmerom nasprotnega mišlje-nja vladajočim, da s svojo trdoživost-jo in novimi idejami zmerom znova sili k napredku, prevladuje vsepo-vsod, zlasti pa v Ameriki. Zdi se, da se je dijaštvo navadilo in naučilo iz so-dobne zgodovine in sodobnih raz-vrvanih razmer toliko, da gleda z od-prtimi očmi v svet. Če že ni oblast-vom do tega, da bi zajezila straho-vito početje podzemeljskih »gang-strov«, se bo vsaj mladina postavila po robu, mladina, ki je prežeta ide-alo in poštenosti...

Le redkokdaj lahko brez skrbi imenujemo kakšno filmsko dramo dokument časa. Filmskemu delu »This Day and Age« (»Burja«), ki je doseglo v Severni Ameriki veli-kanske uspehe in je zdaj na poti v Evropo, pa pač lahko mirne duše prisodimo tak pridevek.

Zdi se, da je zlomljena moč »gang-strov«, ki z brutalno silo in najpre-držnejšim podkupovanjem vladajo v nekaterih velikih ameriških mestih. To veliko filmsko delo Paramounta nam jasno pokaže poti do preporoda. Ne zgolj zaradi tega, ker brezobzir-

znajdejo o pravem času in so bolj možati, hrabri in smeli od vseh onih, ki jim je poverjena skrb za vzdrže-vanje reda in varnosti.

Iz prav preprostega vzroka, da so gangstri umorili poštenega krojača, ki se jim je postavil po robu, se zbudi v mladih študentih čut pošte-nosti in pravice, mladi ljudje začuti-jo v sebi silo in pravico do kaznova-nja in se vsi kakor en mož strnejo v nepremagljivo falango. Uspeh nji-hove složne akcije je popoln polom podzemeljskih zločincev, hkratu pa visoka pesem mladine in pravice.

V filmu »Burja« se je pokazal slo-viti režiser Cecil B. de Mille spet mojstra. Po svojih uspehih v zgo-dovinsko-verskih vefilmih je pokazal, da zmore še vse kaj drugega, da je psiholog in apostol novega časa...

Silvia Sidney nova filmska zvezda

Na filmskem nebu je zablestelo no-vo ime: Silvia Sidney. Presenečenje je bilo od dne do dne večje, ker je sledil uspeh uspehu. Vsak njen do-zdajšnji film je bil senzacija. In po-leg vsega tega je Silvia mlada; mla-da pri filmu in mlada po letih. Dva in dvajset let ji je — in šele dve leti je pri filmu. Njeni najimenitnejši fil-mi so »Temna pota« (z Garyjem Coo-prom), »Ameriška tragedija«, ki ga je režiral slavni Sternberg po Drei-serjevem romanu, dalje »Zenska kaz-nilnica«, »Srečno v peklju« in po-slednja »Madame Butterfly« po Puc-cinijevi operi, razkošen in v srce se-gajoč zvočni film z Garijem Gran-tom in »Jennie Gerhard«, drugi film po romanu velikega ameriškega so-cialnega pisatelja Teodorja Drei-serja.

Zanimivo je, da so angažirali Silvio Sidney v zameno za Claro Bow, toda

VARUJTE svoj obraz proti kožni rdečici, kožnimi razpokami počeni koži, nadležnim in kažečim pojavom, ki so posledica mrzlega vremena. Samo ena lepota krema, ravnotako zdrava kot učinkujoča in v svojem učinku vedno enaka.

CRÈME SIMON

napravi Vašo kožo gibko in obvarje njej sijaj in mladostno svežost kljub strogosti zime. Pazite strogo na navodilo za uporabo. Zjutraj in na večer namažite na še od umivanja vlažno kožo malo

CRÈME SIMON
SIMON PUDER
SIMON MILO

mlada talentirana igralka se je kaj kmalu razvila v samostojno osebnost. Silvia Sidney je dala Hollywoodu no-vo smer v okusu, nov tip ženske le-pote... Črnolasa je, od narave kodra-sta, lice ji je okroglo, ust nima majh-nih, bog ne daj tudi velikih ne, iz-raz je pa nekam neopredeljen in me-

ri malo na mongolsko plat. Mati je Rusinja, oče pa Romun, v Newyorku je sloviti zdravnik.

Silvia Sidney je dosegla že lepe uspehe, pa še zmerom ni zadovoljna. Častihlepna je in podjetna. Čeprav je povsod priljubljena in slavna, hoče postati še slavnjša.

Včasi gre za malenkosti

tudi pri modi. In prav te malenkosti so zvečine naj-važnejše. Kakšen gumb kje, mala pentlja, malen-kosten naborček, čeden našitek, pa je že bluza čisto drugačna, bolj pri-kupna, je že plašč ele-ganten ali pa skažen. Ka-kor pač vžiješ, kakor pač pričneš, okusno ali ne-okusno.

Oglejmo si torej naše slike, kar zapovrstjo, pa bomo videli, da je na vsa-ki neka izrazita posebnost. Na levi zgornji sli-ki je obklad strnjen z niz-kim ohlapnim ovratni-kom, spet je pa z velikim gumbom tik rame. Na desni spaja trak iz blaga obe rameni, dočim je pod njim šiljast izrez.

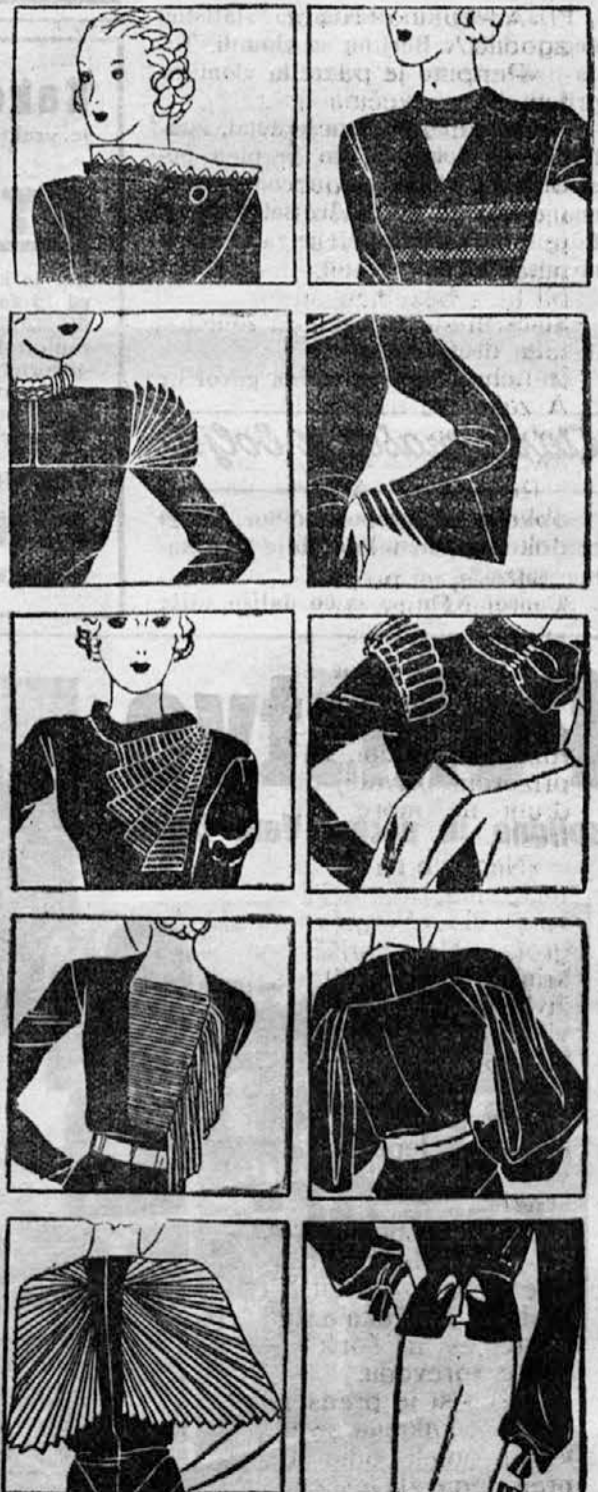
V drugi vrsti je na ra-mi leve bluze iz posamez-nih delov sestavljen na-bor, ki poživi oblačilo. — Na desni spreminj v oster vogal urezan rokav z našitki nad zapestjem sicer preprosto obleko v elegantno toaleto.

Ovratnik leve bluze v tretji vrsti je neenako urezan in okrašen s stre-menasto ovratnico iz trak-ov. Na desni rami desne bluze so položeni široki trakovi iz blaga v gre-ben, ovratnik je tesen in visok, pentlja je zankasto nabrana.

Četrta vrsta nam poka-že hrbet. Leva obleka je spredaj prav preprosta, le zadaj je vložena počez plisirana svila, kar da obleki družabni značaj. Obleka na desni je iz mehke tkanine; iz glad-kega ramenskega dela padajo široki rokavi, ki se proti zapestju zožijo.

V poslednji vrsti vidimo streme-nasto plisirani kèp, ki da obleki do-vršeno družabni videz. Na desni ko-

zaški bluži je spredaj pod pasom majhna pentlja, rokavi se v zapestju razširijo in so zvezani na zanko.

Gospodinje!

Suba drva in lep pre-mog dobite pri

I. POGAČNIK

trgovina s kurivom
Bohoričeva ul. 5 Tel. 20-59

HUMOR

Otroška

Cene gre zjutraj v šolo.
Zunaj leži gosta megla.
Čez deset minut je Cene že nazaj.
Z žarečim obrazom.
»Mama, pomisli,« zavpije že na pragu. »Sola je izginila!«

Višek smole

Odlična družba. Sami fraki in dekolteji.
Pa reče neki gost svoji sosedi: »Kakšno smolo ima človek! Pomislite: pripovedujem onemu staremu bedaku, da se mi zdi gostiteljica neznanstvo grda — pa se izkaže, da je njen mož!«
»Res?« se začudi deklica. »In kaj vam je papa na to odgovoril?«

Instrukcije

Grof Lev Tolstoj je nekega dne opazoval na cesti stražnika, ki je sirovo gnal nekega pijanca na stražnico. Grof stražnika ustavi in ga vpraša:
»Ali znaš brati?«
»Znam!« odgovori sirovo policist.
»Pa si bral evangelij?«
»Da, gospod,« odgovori oni nekoliko spodobneje.
»Potem bi lahko vedel, da ne smemo žaliti svojega bližnjega,« reče grof in strogo pogleda redarja.
Toda policist se je bil med tem osvestil iz prve zadrege. Prezirljivo pogleda Tolstega od nog do glave in ga začne še sam izpraševati:
»Ali znaš brati?«
»Znam,« odgovori Tolstoj.

»Pa si bral instrukcije za stražnike?«
»Ne,« mora priznati grof.
»Tako — pojdi naprej in jih preberi, potem se pa vrni, da bova dalje govorila!« reče zmagoslavno stražnik in nadaljuje s pijancem svojo pot.

Igralci med seboj

»Ali ste videli, kako so se ljudje jokali, ko so me snoči na odru v poslednjem dejanju umorili?«
»Seveda, ker so vedeli, da vas niso zares!«

Roka in noga

Višek tragike je, če prosi ljubimec za roko svoje drage, pa pride v stik z očetovo nogo.

Priporočljiva ideja

Colbertu, finančnemu ministru francoskega kralja Ludovika XIV.

BUFET PRI IVANU

Aleksandrova c. 5 (dvorišče)
priporoča izbrana vina in dobro meščansko kuhinjo.
Lepa posebna soba za sestanke.
Se priporoča
IVAN ŠENICA

je nekdo predlagal nov vir dohodkov za državno blagajno: obdavčenje človeškega ... razuma.

»Kdo bo hotel veljati za bedaka?!« je zmagoslavno vzdiknil brihtnj ližun. »Ljudje se bodo kar gnetli pred davčnimi uradi!«

»Imenitna misel, res!« je ironično odvrnil Colbert. »Vas bi v zahvalo tega davka oprostili.«

Če še ne veš

Lite plošče na štedilniku nikoli ne popokajo, če jih zmerom, kadar se razžare, namažemo z mastjo.

S krompirjevo moko čistiš madeže iz svile. Zmokelj vate potreseš s krompirjevo moko in z njim nalahno drgneš čez madež. Madeže na volnenih stvareh potresi s krompirjevo moko in jih šele čez delj časa izdrgni.

Vlažne prostore razvlažimo, če postavimo v bližino vlažne stene negašeno apno v pločevinasti posodi. Negašeno apno vsrka vso vlago.

Bele kleklane in tkane čipke pomočimo po pranju v mleko in jih zlikamo še vlažne. Čipke postanejo dovolj trde in so zaradi rumenkastobe bele barve videti kakor nove.

Da bo perilo belo ko sneg, prilijemo že pri izkuhavanju nekaj kapljice terpentina. Perilo bo lepše, belo ko sneg in dehteče.

Pisalni stroj naj piše sam

To je prav tako šofova želja kakor tudi strojepiščeva.

Toda stroja take popolnosti ne bo nikdar. Najbolj pa se tej dovršenosti približuje

WOODSTOCK,

ki je višek tehnike. Izumitelji — ameriški inženjerji — smejo biti ponosni na svoj izdelek.

Woodstock ima poln in lahek udarec, pisava je čista in dovršena.

Kdor Woodstock vidi — mu je naklonjen, kdor Woodstock preizkusi, spozna, da je to najboljši stroj, a kdor le nekaj časa na njem dela — se ne more nikdar več ločiti od njega. Ta stroj je v Ameriki zaslovel radi svoje priročnosti in koristnih naprav in je zadnji dve leti najbolj zahtevana znamka.

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:

TIPKA, družba z o. z.
trgovina s pisalnimi stroji in pisarniškimi potrebščinami

Ljubljana
Miklošičeva cesta 13. — Tel. 29-70.

Vabimo Vas k nakupu v najcenejši oblačilnici

A. Presker

Sv. Petra cesta 14

Res ni vredno

Pri uradniku državnega statističnega urada v Berlinu so vlomili. Toda uradniku se je posrečilo vlomilca prijeli.

»Dragi prijatelj,« mu je dejal, »statistika je dokazala, da je plen posameznega vroma povprečno vreden eno marko in tri in dvajset fenigov. Povejte mi odkrito: ali je za to vredno vlamljati?«

»Govorili ste o meni, da sem bedak. Ali je to res?«

»Je, samo jaz tega nisem govoril.«

Adria prašek je boljši

»Povejte mi, gospod doktor, ali je res, da oženjeni možje dalje žive kakor samci?«

»Če! Njim se samo daljše zdi!«

Trajno ondulacijo

po najnovejši dunajski metodi izvršuje damski frizerski salon

Stane Rakar, Ljubljana
Prešernova ulica 9 (vis-à-vis Kreditnega zavoda)

Za vsake laso garantiran uspeh in je vsaka najmanjša poškodba las kakor kože popolnoma izključena

Posetite nas in prepričali se boste!

Kakor nalašč za varčno gospodinjo!

je praktični patentirani obroč ali plošča posone vrste za štedilnik, ki prihrani pol kuriva. Zahtevajte

STED-REGULATOR

ker je konstantirano materialno najboljši in najcenejši. Stane za gospodinjstvo od 75 do 125 Din. Za restavracije in hotele od 125 Din naprej po velikosti. STED-REGULATOR Vam prihrani pol kuriva, kurjavo izrabi tako, da lahko pri večji toploti kuhate in ogrevate kuhinjo. Posoda Vam ostane snažna. Pustimo govoriti strokovnjakinjo: »Iznajdba g. Avg. Zupančiča se je na naši šoli izvrstno obnesla. Glavna dobrota STED-REGULATORJA za štedilnik je ta, da prihrani polovico kuriva. Zato ga priporočam vsem naprednim gospodinjam.« Ravnateljstvo Dr. Kreka meščanske gospodinske šole v Zgornji Šiški.

Zužek Adelina, ravnateljica.

STED-REGULATOR dobite v vsaki trgovini z železnino. Glavna zaloga livarna

A. SMOLE, Ljubljana, Opekarska 33

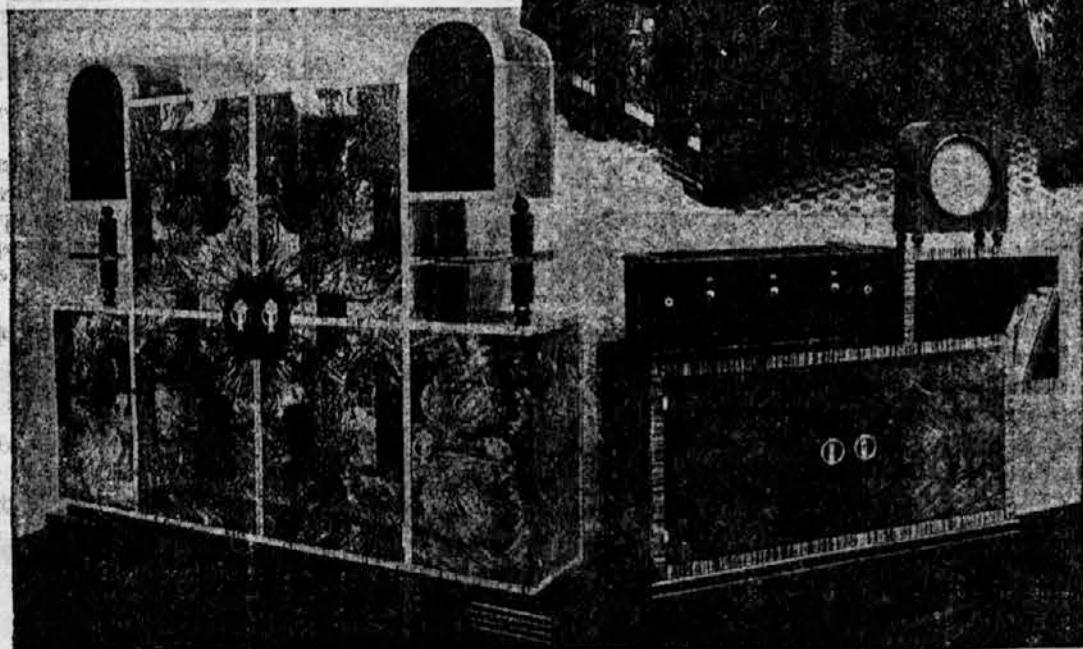
Telefon 38-34

Trgovcem popust!

Zahtevajte cenik!

Pohišstvo

solidno in poceni Vam izdelava

Mizarstvo
D. Lancoš

Ljubljana
Wolfova ulica